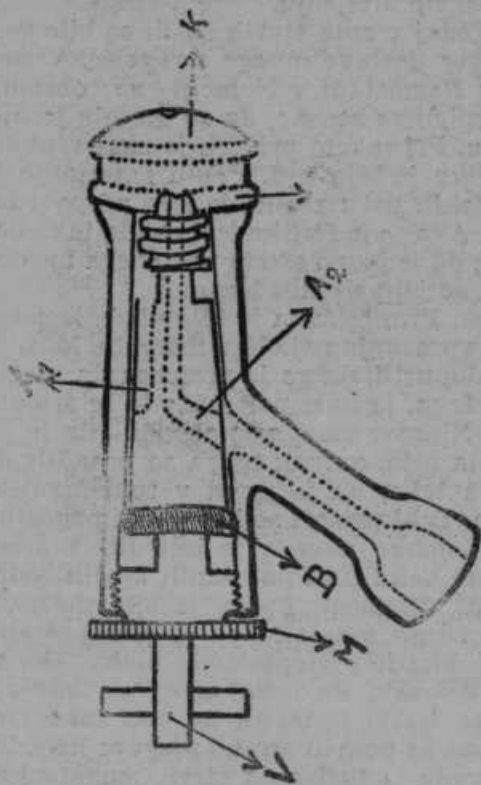

Glavna naloga vsakega razpršilnika obstaja v tem, da tekočino enakomerno in čim finjeje razdeli na površini onih mest, ki se morajo zavarovati s škropilom proti napadanju s strani raznih škodljivcev. Neenakomerno razpršenje tekočine pomenja nepotrebno, torej prekomerno uporabo škropila.

Kako važno je nadalje, ako nam omogoča razpršilnik brez nadaljnjega dela samo z obratom nastaviti tekočino na curek pri enakem pritisku, bo razumel oni, ki z dosedajnim razpršilnikom ni mogel doseči višje ležečih mest. Pri zatiranju n. pr. krvave ušice, ki napada v kolonah sadno drevje, smo dotično napadeno mesto močno oškropili, ako smo se posluževali škropilnice. Z razpršeno tekočino pa ni bilo vedno mogoče v jakem pritisku do dobra napadeno mesta razmočiti, ako se nismo z razpršilnikom samim približali neposredno napadenim mestom. S čim večjim pritiskom je bilo mogoče doseči taka napadena mesta, tim sigurnejši je bil uspeh zatiranja. Razpršilnik »Kovina« omogoča, da z nezmanjšanim pritiskom tekočine v curku dosežemo 8 do 10 m visoko ležeča mesta ter jih intenzivno razmočimo. Isto velja n. pr. tudi za kaparja ali pa za razne gosenične zapredke itd., ki jih lahko, ako jih z ročnimi sredstvi ne moremo odstraniti, stavimo pod močni curek škropila.

Razpršilnik »Kovina«, kot ga kaže v pre-rezu gornja slika, sestoji iz treh delov in sicer iz ostrešja, razpršilnega stožca z ventilom in razpršilne kapice. Ostrešje razpršilnika ima obliko velike črke T, samo da je vrhna znotraj stožčasto izbrušena cev dvignjena za 45° napram navpični priključni cevki s priključitvenim vzvojem. Razpršilni stožec je točno pribrušen notranjosti ostrešja tako da že vsled tega popolnoma zapira izstop tekočine in omogoča dohod le v odvodne kanale. Dovodni kanal stožca A1 omogoča dostop tekočine k razpršilni spirali in služi razpršenju, kanal A2 pa omogoča prosti izhod tekočine v obliki curka skozi stožec in kapico razpršilnika.

Razpršilnik privijemo na nastavek razpršilne ali bambusove cevi vseh sistemov sadnih in vinogradniških škropilnic, ker je priključen vzvoj normaliziran.

Dotok škropila v razpršilni stožec regulira-

mo na razpršenje A1 na ta način, da obrnemo ošpičeni del kraka ventila V v smer dovodne cevi (navzdol). Ako pa hočemo nastaviti na curek, obrnemo topi del kraka navzdol. Leži krak v vodoravni legi, je dotok škropila v razpršilnik zaprt. Pri uporabi bambusovih cevk je ta razdelba neobhodno potrebna, ker nam omogoča regulacijo, predno smo otvorili dotok škropila v bambusove cevi iz škropilnega kotla.

Čiščenje razpršilnika obavljamo na ta način, da odvijemo matico M ter potegnemo razpršilni stožec iz ostrešja. Sedaj lahko dobro očistimo vse dovodne kanale in spiralo, nakar zopet vtaknemo stožec v ostrešje in matico M dobro privijemo. Dobro je tudi, ako po čiščenju pred ponovnim sestavljanjem stožec namažemo z oljem ali mastjo, da se lažje vrti v ostrešju. Istotako lahko odvijemo kapico K ter jo dobro očistimo ter pazimo, da je brtvalo v redu.

Novi patentirani razpršilnik »Kovina« torej združuje vse prednosti, ki jih zahteva danes napreden sadjar in vinogradar od razpršilne naprave.

Enostavna konstrukcija, regulacija načina škropljenja, enostavno čiščenje vseh delov, neposredna zveza razpršilnika z zapornim ventilom, možnost priključka na vse sisteme škropilnic ter nizka nabavna cena.

Univerzalni razpršilnik »Kovina« se dobiva v Mariboru pri Štajerski sadjarski zadrugi v Miklošičevi ulici, ali pa pri glavni zalogi J. Videmšek v Mariboru, Koroščeva ul. 36, po ceni od 35 Din.

*

Juha iz kisle smetane.

Razžvrkljaj v mali skodelici mleka, 1 jajce in žlico moke. To vlij v pol litra vrelega mleka ali vode. K zavre, dodaj četrt do pol litra smetane, p. mešaj, da se smetana enakomerno razdeli, nato pa postavi juho na toplo, da postane zopet vroča. Vreti ne sme.

Napravi svetlo rumeno prežganje — maslo in moka — nanj vrzi ščep kumine, zalij takoj s hladno vodo, soli in pusti pokuhati. Prideni kisle smetane, še pusti malo prevreti in vlij v skledo na kockasto zrezan črn kruh.

Žužna juha.

V železni ponvi razpusti dve zvrhani žlici surovega masla. Ko so pene čiste, dodaj dve žlici moke in pusti, da zarumeni. Prilij dva litra mlačnega pinjenega mleka, med tem pa pridno mešaj. Soli in pusti, da vre pri malem ognju. Mešaj, da se ne pripali. Že kuhano še pusti pokrito stati na toplem ob kraju štedilnika.

Krompirjeva juha s kisló smetano.

Olupljen, na kohlje zrezan krompir kuhaj v soljeni vodi, kateri si pridjela lavorjev list, peteršiljevo korenino in par celih poprov. Ko je krompir kuhan, razžvrkljaj v kisli smetani bele moke, prilij k krompirju in pusti pokuhati.

Fižolovo juho

napraviš ravno tako, pusti pa peteršilj in poper. Prvo vodo ocedi iz fižola,

zalij z vročo vodo in dodaj ščep kumine.

Krompir z mlekom.

Skuhaj v osoljeni vodi olupljen in na kohlje zrezan krompir. Vodo odlij pa krompir zmešaj s kuhalnico, prilivaj med mešanjem vroče mleko in mešaj terko dolgo, da nastane gosta gladka kaša. Dodaš še lahko sladke smetane ali košček surovega masla.

Kisla repa s smetano.

Kislo repo skuha, podmeti in prideni kisle smetane mesto zabeli. Pusti, da še prevre. Vmes zmešaj kuhan fižol. Jed za postne dni.

Prepečeni rezanci.

Široke rezance skuha v slani vodi, vlij na sito in polij s hladno vodo. Hladne in ocejene rezance zmešaj s kisló smetano, v kateri si poprej razžvrkljala jajec in malo moke. Rezance nato vsuj v omaščeno pekvo in speci v vroči pečici. — Lahko dodaš nekaj presnega masla, če smetana i mastna. Na krožnik kuhanih rezancev vzemi četrt litra smetane, 2 jajca in pol kaveja moke.

*

Kako dobiš »Gospodinski koledar« zastoj?

Pridobi tri nove naročnike za »Slovenskega gospodarja« ali za »Nedeljo«, pa dobiš koledar zastoj.

Samo sedem jajc stane

»Gospodinski koledar« pa ga še toliko naših gospodinj nima! Za sedem jajc dobiš 10 Din, te daš v pismo, oziroma kupiš 10 znamk po 1 Din in pošlješ na naslov Tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Gospodinja, imaš 30 lepih jabolk?

Če jih imaš, prodaj jih, za teh 10 Din si pa kupi »Gospodinski koledar« ki ga dobiš takoj, ko pošlješ 10 Din ali v znamkah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

5 litrov mleka

pa dobiš »Gospodinski koledar« ki ti bo ravno pri mlekarstvu služil celo leto! Gospodinja, ne pomišljaj! Pošlji 10 Din ali v znamkah, da dobiš lepo vezan »Gospodinski koledar«, Tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Katere slike so v »Gospodinskem koledarju«?

1. Naslovna slika kaže slovensko dekle s Koroškega.
2. Gospodinski tečaj v Zidanem mostu.
3. Dekleta pri pranju — gospodinski tečaj č. šolskih sester v Mariboru 1931.
4. Dekleta v kuhinji — gospodinski tečaj v Celju.
5. Dekliška zveza slovenskih deklet v Zagrebu.
6. Gospodinski tečaj-Obrež pri Središču.
7. Gospodinsko-nadaljevalna šola v Slovenski Bistrici.
8. Dekleta na vrtu — gospodinski tečaj pri č. šolskih sestrah v Mariboru.

Udeležence teh tečajev še menda nimajo vse »Gospodinskega koledarja«. Pošljite znamk za 10 Din v pismo na Tiskarno sv. Cirila v Mariboru.

*

Cene in sejmska poročila.

Mariborski svinjski sejem dne 22. jan. 1932. Pripeljanih je bilo 92 svinj. Cene so bile sledeče: mladi prašiči 7—9 tednov 60 do 90 Din,

3—4 mesece 150 do 200 Din, 5—7 mesecev 350 do 400 Din, 8—10 mesecev 450 do 500 Din, eno leto stari 700 do 1100 Din, 1 kg žive teže 6—7 Din, mrtve teže 8.50—9.50 Din. Prodanih je bilo 42 komadov.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 23. januarja 1932 so pripeljali špeharji 159 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 10 do 12 Din, slanina 12 do 14 Din. Kmetje so pripeljali 5 voz sena po 80 do 85 Din in 1 voz ržene slame po 70 Din, 4 voze krompirja po 1 do 1.50, 2 čebule po 5 do 6, 20 vreč zelja 2 do 3 (glava). Rž 1.50, ječmen 1.50, oves 1.25 do 1.50, koruza 1.50, prosa 1.75 do 2, ajda 1.50, ajdovo pšeno 4.50 do 5, fižol 2 do 2.50. Kokoš 25 do 35, piščanci 25 do 65, gos 50 do 65, puran 60 do 100. Orehi 5 do 6, luščeni 16 do 20. Hren 12 do 14. Kislo zelje 3 do 4, repa 2, rarič 12 Din. Jabolka 3 do 5 D. Mleko 2 do 3, smetana 10 do 12, surovo maslo 24 do 32. Jajca 0.75 do 1.25, med 14 do 20, suhe slive 8 do 12 Din.

*

Kedo bo uganil prvega samomorilca?

Zadnja in najnovejša pristno ameriška je ta-le: V Njujorku so izročili pred kratkem prometu res znamenit in izredno velik most. Predajo mosta prometu je izrabil velik njujorški list v to, da je razpisal nagrado, ki je vsekakor izvrsta. Časopis obljublja 10.000 dolarjev nagrade onemu čitatelju, ki bi uganil: starost, spol, telesno postavo, barvo las, poklic in druge posebnosti onega človeka, ki bo skočil kot prvi z mosta v vodo in si končal življenje s samomorom.

Cd dneva, ko je bila razpisana ta čudna nagrada, se drenjajo ljudje po novem mostu, prebijejo tamkaj po več ur na dan in čakajo, ali se ne bo kedo žrtvoval in skočil v valove. Varnostne oblasti so toliko pritiskale na omenjeni list, da je razložil podelitev nagrade v tem smislu, da nikakor ni dovoljeno, da bi kedo v svrhu nagrade najel samomor, ali da bi kedo koga na zvižacen način pognal preko ograje v vodo. V takem slučaju bo občutil tekmeč za nagrado vso strogost kona in smrtno muke na električnem stolu.

*

DRUŠTVENE VESTI

St. Peter pri Mariboru. V skladu sklepa odbojke seje z dne 14. januarja t. l. se skliče v kratkem občni zbor dekliškega krožka prosvetnega društva »Skala«, nakar že danes opozarjamo dekleta šentpeterske župnije, da se občenega zbora v prav obilnem številu ter sigurno udeležijo.

Sv. Trojica v Slov. goricah. Domače katoliško izobraževalno društvo hoče tudi za ta predpust prirediti nekaj veselega. Vprizorili bodo v nedeljo dne 7. februarja, popoldne ob treh v samostanski dvorani šaloigro v treh dejanjih »Davek na samce«. Vstopnina običajna. K občini udeležbi vabi odbor.

Središče ob Dravi. Društveno delo je zlasti sedaj v zimski dobi bolj živahno. Žal, da pri-

reditve ne moremo objavljati v časopisu, ker pride oblastno dovoljenje navadno šele 1 ali 2 dni pred prireditvijo. Zlasti za lepo Slomškovo proslavo dne 10. t. m. je bilo marsikomu žal, da se je ni udeležil. Slavnostno besedo o našem velikem apostolu Slomšku je govoril g. prelat dr. Kovačič iz Maribora. Možu, ki je za Središče že toliko storil (kronika »Trg Središče«), so bili poslušalci hvaležni. Ugajal je posebno še nastop beloočbeljenih deklic v deklamatorični sliki in petje Slomškovih ter božičnih pesmi. Društvo je poslalo čisti dobiček od prireditve v znesku 150 D v fond za Slomškovo beatifikacijo.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Katoliško izobraževalno društvo vprizori v nedeljo dne 31. jan., popoldne po večernicah, dve čisto primerni burki za postni čas. V prvi »Krišpin in Fridolina«, kakor tudi v drugi burki »Usodna zamenjava« je pač dovolj snovi za smeh. Še celo tisti, ki se radi drže bolj resno in modro, se bodo lahko tokrat od srca in pošteno nasmejali. Četudi je dandanes hudo za denar, pa vendar pridite v velikem številu na to prireditev domačini in seveda tudi sosede. Boste vsaj za tisti čas pozabili na težave, ki tarejo danes ljudi, pa tudi tisti, ki vedo, da še je na tomaževskem društvenem domu precej dolga. Na svidenje!

Polzela. Dramatični odsek Katoliškega Prosvetnega društva na Polzeli priredi na pustno nedeljo, to je dne 7. februarja v Prosvetnem domu Finžgarjevo dramo v treh dejanjih »Veriga«. Za slovo od predpusta bode še par kupletov in zabavnih prizorov. Opozorjamo posebno na kuplet »Županski kandidata«, prvič vprizorjen in zapet v tukajšnji okolici. Videli bomo, kako se paleček predstavlja za županskega kandidata. Vabimo!

Polzela. Kmetijsko prosvetni tečaj. Katoliško prosvetno društvo prireja v letošnji zimski sezoni vrsto predavanj za naše gospodarje in gospodinjice, sedajne in bodoče, pod imenom: Kmetijsko prosvetni tečaj. Predavanja se vršijo navadno vsako drugo nedeljo popoldne po večernicah v Prosvetnem domu. Prvo se je vršilo dne 10. januarja ter se je udeležilo nad 200 ljudi. Predavala sta g. ing. Dolinar in A. Mihelčič. Drugo predavanje se je vršilo dne 24. januarja. Predaval je g. Pušenjak o združništvu. Tretje predavanje, katero je bilo prvotno namenjeno dne 7. februarja, se pa vrši že na Svečnico dne 2. februarja. Predavanja g. ing. Oblak o živinoreji in g. Mihelčič o zavarovanju. Opozorjamo na to spremembo in vabimo na udeležbo na Svečnico.

Gornja Ponikva. Društvo »Slomške« naznaja, da priredi v nedeljo dne 31. januarja, po večernicah v šoli bogat srečolov s približno 500 krasnimi dobitki, kakor: blago za cele ženske obleke, masne klobase, cela prašičja noga, ure, medene potice itd. Srečke se bodo prodajale isti dan po prvi in drugi sv. maši in pred začetkom v šoli. Cena srečki 1 Din. Vabljeni domači in sosede! Čisti dobiček je namenjen za izpopolnitev društvene knjižnice.

Konjice. Katoliško izobraževalno društvo vabi za Svečnico dne 2. februarja, ob treh popoldne v Katoliški društveni dom v Konjicah k gledališki predstavi »Bevček Andrejček«, ljudska igra s petjem v petih dejanjih. V nedeljo dne 7. februarja, se vrši istotam ob pol osmih zvečer društvena predpusna zabava s šaljivo igro, petjem ter drugimi zabavnimi komadi. Ne zamudite obekravnih prilik, ob katerih se vam bo nudilo prav zdravega predpusnega veselja. — Odbor.

Gornja Sv. Kungota. Na Svečnico dne 2. februarja, popoldne po sv. blagoslovu ob treh, priredi Katoliško prosvetno društvo v Gornji Sv. Kungoti rimsko igro iz časa divjega cesarja Nerona »Vestalka« v petih dejanjih z štirimi živimi slikami. Vstopnina nizka.

*

Hude žene in šlevasti možje.

Vedno pogosteje je slišati upravičene pritožbe ženskega sveta, da ne odgovarja pravno stališče žene resničnim življenjskim razmeram in okoliščinam. Take pritožbe prodirajo v javnost iz ust onih žen, ki niso zadele zakon na srečo in radi tega pa zahtevajo napram možu svojo pravico od postave. Žene pa, ki preživljajo srečni zakon, tem ne pride niti na misel, da nekaj glede njihovih pravic ni v redu. Baš tako je bilo tudi v preteklosti. V prejšnjih časih je bila žena pravno veliko manj zaščitena in vendar si je znala svoje pravo sijajno ohraniti, da je bil večkrat mož vse drugo le »gospodar v hiši« ne in da je morala dostikrat poseči vmes javnost, če se je mož preveč osmešil v družinskem življenju.

Tedaj v onih starih časih so bile vse, kakor postave mnogo strogeje. V mestu Darmstadt v Nemčiji so obsodili prepirljive ženske, da so morale jezdit osla. Pri takem prizoru je znal vsakdo, koliko je bila ura. Tudi zmerjanje iz ženskih ust na ulici je bilo prepovedano. Ako se je ženska izpozabila tako daleč, da je javno oštel poštenega meščana, so jej prisodili batine.

Na Francoskem je bilo glede ženskega vprašanja nekoliko drugače. Mož, ki je dopustil, da ga je pretepavala njegova žena, je imel poleg škode še sramoto. Njegove žene niso obsodili, da je jezila osla, ampak njega so posadili na osla tako, da je držal v roki živalski rep. Taki prizori so bili dokaj pogostni.

Podobne navade je izslediti v srednjem veku tudi po raznih krajih Nemčije. V mestu Fulda je bila dolžnost dvornega maršala, da je raziskal slučaj, ako je pretepla žena moža. Ako se je izkazalo, da je bil mož res taka copata, da si je pustil dopasti tako sramoto, so odkrili streho njegove hiše. Ta navada odkrivanja streh copatarjem se je obdržala do konca 18. stoletja.

Tudi v Blankenburgu v Turingiji so obstojale enake naredbe, ki so grozile pretepaškim ženam s strogo kaznijo: morale so plačati globo ali so jih tudi zaprli — a tudi možje slabiči niso ostali nekažnovani. Šlevaste zakonske može so obsodili na denarno kazen, so jih zapirali in jim razkrili hiše, da je lahko vsakdo videl, kedo gospodari v hiši.

V mestu Mainzu so kaznovali copatarske može v noči od pusta na pepelnico. V tej noči se je zbralo mlado in odraslo z bobni, piščalkami, z zastavami, na konju in peš in so se podali pred hišo moža, ki je bil batinan od žene, in so mu razkrili hišo.

Stari časi niso trpeli mož slabičev in so jih skušali vzgojiti k močnatosti z vso strogostjo.

*